

16 Ιουλίου 1918

Η εκτέλεση του τσάρου

Η πρώτη ενέργεια του σοβιετικού καθεστώτος, μόλις στερεώθηκε στην εξουσία, ήταν να υπογράψει ανακωχή με τη Γερμανία, έστω και με απώλεια εδαφών. Στη συνέχεια, ο Λένιν προχώρησε στην οργάνωση των σοβιέτ και στις μεταρρυθμίσεις της νέας κοινωνίας, ενώ ο Λέων Τρότσκι (1879 - 1940) οργάνωσε τον κόκκινο στρατό. Το νέο σύνταγμα ήταν έτοιμο στις 10 Ιουλίου του 1918. Στο μεταξύ, σε ολόκληρη τη χώρα είχε ξεσπάσει η αντεπανάσταση.

Στη διάρκεια του πολέμου, 35.000 Τσέχοι του αυστριακού στρατού είχαν συλληφθεί αιχμάλωτοι και βρίσκονταν στη Ρωσία. Ο ηγέτης των Τσέχων εθνικιστών, Θωμάς Μάζαρικ, (1850 - 1937) συμφώνησε με τους Σοβιετικούς να απελευθερωθούν οι αιχμάλωτοι και να ενταχθούν στον στρατό της Αντάντ, ενισχύοντας το δυτικό μέτωπο. Η μεταφορά θα γινόταν με τον υπερσιβηρικό σιδηρόδρομο ως το Βλαδιβοστόκ. Από εκεί, με πλοία, θα μεταφέρονταν στη Γαλλία, παρακάμπτοντας την εμπόλεμη Ευρώπη.

Μόλις όμως πήραν τον οπλισμό τους, οι Τσέχοι συνασπίστηκαν με τους οπαδούς του παλιού καθεστώτος και τους αντικομμουνιστές: Τους λευκούς, όπως ονομάστηκαν σε αντιδιαστολή προς τους κόκκινους μπολσεβίκους.

Μια λευκή εξέγερση στην Ουκρανία και κάποιες αψιμαχίες με τους Τσέχους στο δρόμο για το Βλαδιβοστόκ, έδωσαν την αφορμή στα σοβιέτ να επιβάλουν τον στρατιωτικό νόμο (Μάιος του 1918). Στη Σαμάρα, μετέπειτα Κουιμπίτσεφ, στον μέσο Βόλγα, μια αντεπαναστατική κυβέρνηση σχηματίστηκε, στις 4 Ιουλίου 1918. Στις 10 του μήνα, ίσχυσε το νέο σύνταγμα αλλά οι λευκοί προέλαυναν σ' όλα τα μέτωπα και βάδιζαν εναντίον του Αικατερίνεμπουργκ, μετέπειτα Σβερντλόφσκ, στους ανατολικούς πρόποδες των Ουραλίων όπου βρίσκονταν περιορισμένοι ο πρώην τσάρος Νικόλαος και η οικογένειά του.

Στις 16, οι λευκοί βρίσκονταν έξω απ' τα τείχη. Το σοβιέτ της πόλης αποφάσισε την εκτέλεση της τσαρικής οικογένειας. Τουφεκίστηκαν την ίδια μέρα. Η πόλη έπεσε στις 25. Τον Αύγουστο, νέα αντεπαναστατική κυβέρνηση σχηματίστηκε στο Ομσκ της Σιβηρίας, ενώ οι Τσέχοι βάδιζαν στη χώρα των Τατάρων. Συναντήθηκαν με τον κόκκινο στρατό του Τρότσκι στην πόλη Καζάν, κοντά στον Βόλγα. Νικήθηκαν κι υποχώρησαν στη Σιβηρία μαζί με τους λευκούς συμμάχους τους.

1945: Σε ένα ερημικό οροπέδιο του Νέου Μεξικού, οι Αμερικανοί δοκιμάζουν με επιτυχία την πρώτη στον κόσμο ατομική βόμβα με το κωδικό όνομα «Αγία Τριάδα».

1948: Το πρώτο στον κόσμο αεροσκάφος τούρμπο, ο «Υποκόμης Βίκερς», κάνει την παρθενική του πτήση.

1996: Καταδικάζεται ο Τζερμάνο Μακάρι ως ο ένα από τα δύο μέλη των Ερυθρών Ταξιαρχιών που σκότωσαν τον πρώην πρωθυπουργό της Ιταλίας, Άλντο Μόρο, το 1978.

1999: Παγκόσμια συγκίνηση προκαλεί η εξαφάνιση του μικρού αεροπλάνου που κυβερνούσε ο 38χρονος Τζον Τζον Κένεντι, γιος του δολοφονημένου το 1963 προέδρου, συνοδευόμενος από τη γυναίκα του Καρολίνα. Βρέθηκαν νεκροί στις 21 του μήνα, μέσα στα απομεινάρια του αεροσκάφους στο βυθό της θάλασσας.

2005: Στα 89 του, πεθαίνει ο Έντουαρντ Χιθ, πρωθυπουργός της Βρετανίας κατά την είσοδο της χώρας στην τότε ΕΟΚ (1972).

2014: Μετά από ανταλλαγή πυροβολισμών στο κέντρο της Αθήνας, τραυματίζεται και συλλαμβάνεται ο καταζητούμενος για τρομοκρατικές πράξεις, Νίκος Μαζιώτης.

2015: Ξημερώματα και με τη βοήθεια της αντιπολίτευσης, ψηφίζεται στη Βουλή το νομοσχέδιο που εγκρίνει τη συμφωνία με το Eurogroup και τα πρώτα προαπαιτούμενα: 229 υπέρ, 64 κατά (οι 32 του ΣΥΡΙΖΑ, ανάμεσά τους και υπουργοί), έξι «παρών» (όλοι του ΣΥΡΙΖΑ) και μια απύουσα (του ΣΥΡΙΖΑ).

Η 16^η Ιουλίου στον πολιτισμό

16 Ιουλίου 622

Ο Μωάμεθ και οι Άραβες

Ένα από τα τρία πρέπει να συνέβη: Ή ο Αδάμ και η Εύα κατέφυγαν στη Χετζάζη (το προς την Ερυθρά θάλασσα κομμάτι της σημερινής Σαουδικής Αραβίας), όταν εκδιώχτηκαν από τον παράδεισο οπότε οι Άραβες είναι κατευθείαν απόγονοί τους. Ή είναι απόγονοι του Ισμαήλ, γιου του Αβραάμ και της υπηρέτριάς του Αγάρ (εξ ου και Ισμαηλίτες ή Αγαρηνοί). Ή κατάγονται από τον Καχτάν, εγγονό του Σιμ, που ήταν ο πρωτότοκος γιος του Νώε.

Όλα αυτά προέκυψαν αφότου οι Άραβες ασπάστηκαν τον ιουδαϊσμό. Νωρίτερα, πίστευαν σε θεϊκές ιδιότητες που αναγνώριζαν σε κάποιες πέτρες στην αρχή και στ' αστέρια αργότερα. Γνωρίζουμε πως ήρθαν σε επαφή με τους κατοίκους της Ελλάδας, τουλάχιστο από τη 2η χιλιετία π.Χ. Όταν ο χριστιανισμός εξαπλώθηκε, οι Άραβες δέχτηκαν την επίδρασή του. Νομάδες, κτηνοτρόφοι και διαιρεμένοι σε αλληλοσπαραζόμενες φυλές, έμειναν ελεύθεροι ως τον ΣΤ' αιώνα, οπότε υποτάχτηκαν στους Πέρσες. Όχι για πολύ.

Στη Μέκκα, το 569 ή 571, γεννήθηκε ο Μωάμεθ. Μεγαλώνοντας, έκανε εμπόριο με καραβάνια. Γύρω στα 600, ανέλαβε τη διαχείριση των υποθέσεων μιας πλούσιας χήρας, την οποία στη συνέχεια παντρεύτηκε. Κατά την παράδοση, ήταν σαράντα χρόνων, όταν δέχτηκε την επίσκεψη του αγγέλου Γαβριήλ, από τον οποίο έμαθε ποια ακριβώς θα ήταν η αποστολή του. Δούλεψε μέσα του τη νέα θρησκεία για καμιά δεκαριά χρόνια. Έπειτα, άρχισε να τη διαδίδει:

Ένας είναι ο θεός και μοναδικός του προφήτης ο Μωάμεθ. Η ψυχή είναι αθάνατη. Ανάλογα με τις πράξεις του, καθέναν περιμένει η μετά τον θάνατο ανταμοιβή ή τιμωρία. Ο άνθρωπος έρχεται στη ζωή με το κισμέτ, το πεπρωμένο του, που έχει προδιαγραφεί. Ολόκληρη η μωαμεθανική διδασκαλία περιέχεται στο κοράνι, το ιερό βιβλίο του ισλαμισμού.

Το κισμέτ είναι καθοριστικό στοιχείο στη μωαμεθανική θρησκεία. Κυρίως, απαλλάσσει τον

πολεμιστή από τον φόβο: Πιστεύει ότι δεν πρόκειται να πεθάνει, αν δεν του είναι γραφτό, ενώ αν είναι γραφτό του, θα πεθάνει είτε πολεμήσει είτε όχι.

Οι πρώτοι που ασπάστηκαν τη νέα θρησκεία, ήταν τα μέλη της οικογένειάς του. Ακολούθησαν οι γνωστοί και φίλοι, η διδασκαλία βρήκε απήχηση σε μεγάλα πλήθη, έγινε απειλή για τους κρατούντες. Ο Μωάμεθ βρέθηκε μπροστά σε θανάσιμο κίνδυνο. Στις 16 Ιουλίου 622, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη Μέκκα και να καταφύγει στη Μεδίνα. Η φυγή ονομάστηκε Εγίρα. Και η 16 Ιουλίου 622 απαρχή της μωαμεθανικής χρονολόγησης. Έτσι, το χριστιανικό 2006 αντιστοιχεί στο μωαμεθανικό 1384.

Στη Μεδίνα, οι οπαδοί του πολλαπλασιάστηκαν. Σχημάτισαν στρατό αξιόμαχο. Ο Μωάμεθ κήρυξε τον πόλεμο στη Μέκκα. Στα 623, νίκησε τον στρατό της, έπιασε πολλούς αιχμαλώτους και τους ελευθέρωσε εισπράττοντας πλούσια λύτρα. Συνέχισε τους πολέμους και το 630 μπήκε στη Μέκκα και την ανακήρυξε ιερή πόλη. Ολόκληρη η Αραβική χερσόνησος τον αναγνώρισε κυρίαρχο και προφήτη. Ανακήρυξε διάδοχο τον πεθερό του Αμπού Μπεκρ και πέθανε, το 632. Ο Αμπού Μπεκρ έζησε άλλα δυο χρόνια και πρόλαβε να περισυλλέξει όλα όσα είπε ο Μωάμεθ, σχηματίζοντας το κοράνι.

Ο Ιμπν αλ Χατάμπ Ομάρ (592 - 644) ήταν στην αρχή ένας από τους πιο φανατικούς αντιπάλους του Μωάμεθ. Κατέληξε να γίνει από τους πιο αφοσιωμένους οπαδούς του. Το 634, διαδέχτηκε τον Αμπού Μπεκρ ως χαλίφης των Αράβων. Όταν πέθανε, μετά από δέκα χρόνια, είχε κατακτήσει τη Συρία, την Περσία, την Παλαιστίνη, την Αίγυπτο και το Ιράκ. Είναι αυτός που καθιέρωσε την Εγίρα ως αρχή της χρονολόγησης των μωαμεθανών.

1486: Γεννιέται ο Αντρέα ντε Σάρτο, ζωγράφος από την Φλωρεντία («Η θυσία του Αβραάμ», «Η Παναγία» κ.λπ.). Πέθανε το 1531.

1782: Πρεμιέρα (στη Βιέννη) της όπερας του Μότσαρτ «Η απαγωγή από σεράι».

1867: Καθιερώνεται το μπετόν αρμέ, πατέντα του Γάλλου Ζοζέφ Μονιέ.

1872: Γεννιέται ο Νορβηγός εξερευνητής Ρόαλντ Αμούντσεν. Ήταν ο πρώτος άνθρωπος που έφτασε στο Νότιο Πόλο το 1911, νικώντας τον Ρόμπερτ Φάλκον Σκοτ στη θανάσιμη κούρσα για την πρωτιά. Σκοτώθηκε το 1928 σε αεροπορική επιχείρηση διάσωσης ναυαγών.

1911: Γεννιέται η Αμερικανίδα ηθοποιός και χορεύτρια Τζίτζερ Ρότζερς, γνωστότερη για τη συνεργασία της με τον Φρεντ Αστέρ και για τις εμφανίσεις της μαζί του στις ταινίες «Τοπ Χατ» και «Ρομπέρτα».

1950: Ο μεγαλύτερος αριθμός ανθρώπων που παρακολούθησε ποτέ αγώνα ποδοσφαίρου, πάνω από 199.000 άτομα, είδε την Ουρουγουάη να νικά την Βραζιλία με σκορ 2 - 1 στον τελικό για το Παγκόσμιο Κύπελλο.

1965: Εγκαινιάζεται από τον στρατηγό Ντε Γκολ, πρόεδρο της Γαλλίας, και τον πρόεδρο της Ιταλίας, Σάραγκατ, το επτά μιλίων τούνελ του Μοντ Μπλανκ, το οποίο ενώνει τις δυο

χώρες.

1969: Εκτοξεύεται το δαστημόπλοιο Απόλλων 11, με επιβάτες τους αστροναύτες Νιλ Αρμστρογκ, Μπουζ Όλντριν και Μάικλ Κόλινς και με προορισμό τη Σελήνη.

1989: Πεθαίνει ο Αυστριακός μαέστρος Χέρμπερτ φον Κάραγιαν, ένας απ' τους μεγαλύτερους του 20ού αιώνα. Ήταν ο άρχοντας του κόσμου της μουσικής μεταπολεμικά. Είχε γεννηθεί στις 5 Απριλίου 1908.

2000: Η Μάρλα Ράιαν από το Γιουτζίν του Όρεγκον γίνεται η πρώτη τυφλή αθλήτρια που περιλαμβάνεται στην εθνική ολυμπιακή ομάδα στίβου των ΗΠΑ, πετυχαίνοντας να επιλεγεί για το άθλημα των 1500 μ.

2001: Στη σύνοδο της Μόσχας, ο Βέλγος Ζακ Ρογκ εκλέγεται νέος πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, διαδεχόμενος τον Χουάν Αντόνιο Σάμαραγκ.

2017: Σε ηλικία 85 χρόνων, πεθαίνει ο σπουδαίος συγγραφέας Κώστας Μουσελάς. Είχε γεννηθεί το 1932.